

MARKARÅDET

ÅRSBERETNING 2014

INNHold

1. Innledning.....	2
2. Markarådets medlemmer i 2014.....	2
3. Møter og saksbehandling	3
4. Evaluering av Markarådets arbeid og funksjon.....	4
4.1. Markarådets oppgaver og mandat.....	4
4.2. Markarådets som ombudsmann og rådgivende organ.....	4
4.2.1. Markarådets som arena for kontaktpunkt og informasjonsutveksling	5
4.2.2. Markarådets som høringsinstans.....	5
4.3. Markarådets ressurser	5
4.4. Oppsummering.....	6
Vedlegg 1: Oversikt over saker behandlet av Markarådets i 2014	7
Vedlegg 2: Oversikt over saker i Marka i perioden 2009-2014	10
Vedlegg 3: Vedtekter for Markarådets	11

1. INNLEDNING

Markarådet ble oppnevnt av Miljøverndepartementet (nå Klima- og miljødepartementet) 9. november 2011. Oppnevningen ble gjort i medhold av markaloven § 13, som sier at departementet kan oppnevne et råd for markasaker. Rådets oppgaver fremgår av markaloven § 13 og vedtekter for Markarådet, fastsatt av Miljøverndepartementet (vedlegg 3). Markarådet skal arbeide for å fremme formålet med markaloven, og kan av eget tiltak ta opp saker til behandling. Markarådets arbeid skal være rettet mot overordnede utfordringer knyttet til en enhetlig forvaltning av Marka. Videre skal rådet være en arena for gjensidig informasjon og utveksling av erfaringer og synspunkter mellom offentlige myndigheter, frivillige organisasjoner, grunneiere og beboere i Marka om praktisering av markaloven.

Det første møtet i Markarådet ble avholdt 27. november 2011. I tråd med vedtektene består rådet av 18 medlemmer med tilhørende varamedlemmer, og representerer et bredt utvalg av organisasjoner og kommuner med interesser i Marka. Markarådet har opprettet et arbeidsutvalg, bestående av leder, nestleder, en representant fra rådet og sekretariatet. Sekretariatsfunksjonen ivaretas av miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

2. MARKARÅDETS MEDLEMMER I 2014

Markarådets medlemmer og varamedlemmer er oppnevnt for en periode på fire år fra opprettelsen i november 2011. Imidlertid har det vært enkelte utskiftninger av medlemmer og varamedlemmer siden første gangs oppnevningen. Det har også i 2014 vært utskiftninger i arbeidsutvalget og ledervervet. Sammensetningen og utskiftning av arbeidsutvalget og ledervervet i 2014 fremgår av tabellen under:

Arbeidsutvalg og lederverv	Navn	Instans
Leder / arbeidsutvalg	Kjell B. Hansen t.o.m 24.10.2014 / Ildri Eidem Løvaas f.o.m 10.12.2014	Hhv Ringerike kommune / Buskerud og Oppegård kommune / Folloregionen
Nestleder / arbeidsutvalg	Hans-Petter Aas	Oslo og Omland Friluftsråd
Medlem / arbeidsutvalg	Ingrid Tollånes t.o.m 04.06.2014 / Bente Lier f.o.m 24.09.2014	Hhv Oslo Idrettskrets og Skiforeningen

I 2014 bestod Markarådet av følgende medlemmer og varamedlemmer:

Medlem	Varamedlem	Instans
Kjell B. Hansen t.o.m 24.10.2014	Rune Kjølstad	Buskerud (hhv Ringerike kommune / Ringeriksregionen og Røyken kommune / Drammensregionen)
Ildri Eidem Løvaas	Anne Kristin Linnestad	Folloregionen (hhv Oppegård kommune og Ski kommune)
Hans-Petter Aas	Kirsti Pedersen Gurholt	Oslo og Omland Friluftsråd
Bente Lier	Knut Halvor Hansen / Jon Hindar f.o.m 28.07.2014	Skiforeningen
Ingrid Tollånes t.o.m 4.06.2014 / Magne Brekke f.o.m 18.06.2014	Ivar Glomstein / Robert Gausen f.o.m 18.06.2014	Oslo Idrettskrets

Guri Melby	Kristin Vinje / Øystein Eriksen Søreide f.o.m 06.05.2014	Oslo kommune
Harald Tyrdal	Hilde Brørby Fivesdal	Oppland (hhv Lunner kommune og Jevnaker kommune)
Ingerid Janssen Helseth	Torgny Hasås	Interessegruppe for hytteeiere i Marka
Karen V. Lykke Syse	Sverre A. Larssen / Henning Hoff Wikborg f.o.m 10.10.2014	DNT Oslo og omegn
Knut Frigaard	Gjermund Andersen	Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
Lisbeth Hammer Krog	Lene Conradi	Asker og Bærum (hhv Bærum kommune og Asker kommune)
Nils Bjørn Vistad/ Knut Bjella f.o.m 06.01.2014	Ellen Alfsen	Norges Skogeierforbund
Oda Marie Often	Oddleif Dahlen	Akershus Idrettskrets
Rolf Hatlingshus	Carl Otto Løvenskiold	Norskog
Stina Mehus	Per P. Jahr	Akershus Bondelag
Tore Faller	Kristin Dale Selvig	Velforeningene (hhv Solemskogen vel og Sørbråten vel)
Øivind Sand	Anne-Ragni K. Amundsen	Romerike-regionen (hhv Rælingen kommune og Nannestad kommune)
Hjalmar Eide	Barbro Urdal	Norges Jeger- og Fiskerforbund

Sekretariatsfunksjonen ble i 2014 ivaretatt av rådgiver Tone Mejlgaard fra miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

3. MØTER OG SAKSBEHANDLING

I 2014 ble det avholdt seks møter i Markarådet, med totalt 47 protokollførte saker. Arbeidsutvalget har hatt et til to saksforberedende møter i forkant av hvert rådsmøte. I tillegg hadde arbeidsutvalget to møter med Klima- og miljødepartementet vedrørende forslaget om vern av områder som naturreservat i Oslomarka. Forslag om vern i Oslomarka har stått sentralt i 2014, og to av de totalt seks avholdte møtene ble viet denne saken gjennom ekstraordinære møter. Andre saker som i 2014 har stått sentralt er planlagte idrettsanlegg i Marka. Rådet har også fulgt tett opp departementenes fremdrift i arbeidet med retningslinjer for saksbehandling av stier og løyper i Marka og revisjon av skogbrukslovens markaforskrift. Videre hadde Markarådet orienteringer og drøftelser om flere andre aktuelle Markarelaterte temaer og saker.

De fleste sakene løftet frem i rådet i 2014 ble behandlet som orienteringssaker, der det ikke ble foretatt en realitetsbehandling eller avgitt uttalelse. Markarådet realitetsbehandlet og/eller avga uttalelse i følgende 4 saker:

- Forslag til detaljregulering av Franskeliv skianlegg i Bærum kommune
- Forslag til detaljregulering av Lillomarka arena i Oslo kommune
- Konsekvenser av Markalovens unntak for offentlige infrastrukturprosjekter
- Forslag om vern i Oslomarka

En fullstendig oversikt over saker behandlet av Markarådet i 2014 er vedlagt årsberetningen. For ytterligere informasjon om sakene og Markarådets behandling av disse, kan samtlige protokoller fra

møtene i 2014 sees [her](#). Vedlagt årsberetningen følger også en oversikt over saker i Marka som er behandlet av Fylkesmannen som "markadirektorat" fra markaloven ble vedtatt 1. september 2009 og frem til og med 2014.

4. EVALUERING AV MARKARÅDETS ARBEID OG FUNKSJON

4.1. Markarådets oppgaver og mandat

Markarådets oppgaver fremgår av markaloven § 13 og vedtektene for Markarådet. Rådets virkeområde omfatter det område som til enhver tid ligger innenfor markagrensen. I henhold til markalovens § 13 skal Markarådet arbeide for å fremme formålet med loven, og kan av eget tiltak ta opp saker til behandling. Markarådet kan blant annet gi uttalelse til:

- Søknader om tillatelse i større saker og dispensasjon
- Forslag til planer
- Forslag om særskilt vern av friluftslivsområde i henhold til § 11 i markaloven

Det følger videre av § 13 at Markarådet kan utarbeide forskrift om hensynsfull bruk av Marka.

Markarådets arbeid skal være rettet mot overordnede utfordringer knyttet til en enhetlig forvaltning av Marka, og rådet skal være en arena for gjensidig utveksling av informasjon, erfaringer og synspunkter mellom forvaltningsmyndighetene og interessegrupper i Marka om praktisering av markaloven. Videre skal Markarådet være en arena hvor forvaltningsmyndigheten kan søke om råd vedrørende overordnede prinsipper og føringer i en tidlig fase.

Markarådet er ikke et forvaltningsorgan. Rådets hovedformål er å utveksle erfaringer og synspunkter med forvaltningen i overordnede saker som vedrører Marka. Dette gjennom åpen dialog og meningsutveksling mellom rådet og forvaltningen, så vel som gjennom formelle uttalelser fra rådet. Samtidig følger det av vedtektene at det skal føres vedtaksprotokoll fra møtene. Informasjon om saker som behandles i møtene vedlegges protokollen. På den måten settes prinsipielle saker på dagsordenen.

4.2. Markarådet som ombudsmann og rådgivende organ

Markarådets medlemmer ønsker at rådet skal styrke sitt virke som ombudsmann i Markasaker, i tråd med Ot.prp. nr. 23 side 46: "*Rådet utøver ikke offentlig myndighet men er gitt en ombudsmannsfunksjon i forvaltningen av Marka. Rådet skal arbeide for å fremme formålet med loven.*" Medlemmene mener at Markarådet må brukes til å gi råd til forvaltningen. Derfor ønsker rådet at Klima- og miljødepartementet og Fylkesmannen legger frem saker for rådet i en tidlig fase, slik at overordnede prinsipper og føringer kan drøftes. Dette er i tråd med Markarådets vedtekter og markalovens forarbeider. Markarådet ser også dette som en verdifull mulighet for myndighetene til å drøfte prinsipielle problemstillinger og viktige saker. Dette kan bidra til å tolke markaloven på en god måte, og derav fremme formålet med loven. Samtidig må rådet selv ta opp prinsipielle saker, og gi sine anbefalinger til forvaltningen.

4.2.1. Markarådet som arena for kontaktpunkt og informasjonsutveksling

Et bredt utvalg av interessegruppene i Marka er representert i rådet, og har samlet en god forståelse for utfordringene i markaforvaltningen. Den brede sammensetningen er en styrke gjennom at saker kan belyses fra ulike sider, og skape forståelse for ulike inngangsvinkler. Dette anses som nyttig for forvaltningen, men også for representantene i rådet og deres organisasjoner.

Miljøverndepartementet (nå Klima- og miljødepartementet) og Fylkesmannens miljøvernnavdeling, som "markadirektorat", takket i 2013 ja til å stille som observatør i alle Markarådsmøter. I 2014 har Fylkesmannens miljøvernnavdeling i all hovedsak vært til stede på møtene, mens departementet kun har stilt som observatør i to av møtene. Ved å være til stede som observatører på møtene kan forvaltningen fange opp erfaringer og synspunkter i rådet, og noe av rådets hovedformål kan vurderes oppfylt gjennom dette, jf. vedtektene. Videre har blant annet Fylkesmannens miljøvernnavdeling hatt en rekke orienteringssaker i rådet, noe som legger til rette for åpen dialog og meningsutveksling mellom rådet og forvaltningen i konkrete saker.

Medlemmene mener at rådet fungerer godt som møteplass for viktige markainteresser og som informasjonsarena for viktige markasaker, både for representantene i rådet og ovenfor forvaltningen. Imidlertid gir rådet i mindre grad formelle uttalelser til forvaltningen, da sakene i all hovedsak blir tatt til orientering. Arbeidsutvalget oppfordres derfor i utgangspunktet til i større grad å gi anbefalinger til rådet, som et utgangspunkt for diskusjon. Det anses i hovedsak å være medlemmenes ansvar å fremme aktuelle saker, med tilhørende forslag til vedtak eller anbefaling. Dette kan med fordel være etter anmodning fra rådet som helhet, men også på eget initiativ.

4.2.2. Markarådet som høringsinstans

Ved å i større grad realitetsbehandle saker og å gi formelle uttalelser i markasaker, jf. markaloven § 13, vil rådet kunne styrke sin ombudsmannsfunksjon og mer reelt jobbe for å fremme formålet med markaloven. Sammenlignet med tidligere år har Markarådet i 2014 hatt en positiv utvikling når det gjelder å realitetsbehandle saker og å avgi uttalelser. Den brede sammensetningen med ulike interesser gjør dog at rådet kan være mindre egnet som høringsinstans, da det kan være utfordrende å enes om felles standpunkter. Dette har i 2014 til dels vist seg gjeldende i forbindelse med Markarådets behandling av forslaget om vern i Osloområdet. I de fleste saker er de representerte organisasjonene høringsinstanser, og det kan derfor være mer hensiktsmessig at disse gir selvstendige høringsuttalelser. Samtidig påpekes at rådets hovedformål er å arbeide for å fremme formålet med loven, og at dette er et forholdsvis klart mandat. Rådet bør derfor etterstrebe, og kunne klare, å stå samlet i enkelte prinsipielle saker når formålet med rådet legges til grunn.

4.3. Markarådets ressurser

Markarådet har drøftet behovet for å ha større ressurser tilgjengelig til å for eksempel avholde seminarer eller dra på befaringer. Dette gjelder både disponible økonomiske midler og ressurser hos sekretariatet. I dag har rådet 1/3 stilling til rådighet for å ivareta sekretariatsfunksjonen. Markarådet er tilfreds med det arbeidet som er utført av sekretariatet i 2014. Når det gjelder saksforberedende virksomhet kan det oppstå konflikt mellom Fylkesmannens funksjon som forvaltningsorgan og Fylkesmannens sekretariatsfunksjon for rådet. Slik konflikt har ikke oppstått i 2014.

4.4. Oppsummering

Markarådets medlemmer opplever at rådet fungerer godt som arena for kontaktpunkt og informasjonsutveksling. I 2014 har også rådet realitetsbehandlet flere saker, som har vært en riktig og forventet utvikling.

VEDLEGG 1: OVERSIKT OVER SAKER BEHANDLET AV MARKARÅDET I 2014

Møte 7. januar 2014

- Sak 1/14 Godkjenning av protokoll fra forrige møte
- Sak 2/14 Orientering om oppnevning av nye medlemmer til Markarådet
- Sak 3/14 Orientering om Markarådets rolle og mandat ved leder
- Sak 4/14 Oppfølging av saker fra 2013
- Statusoppdatering - revisjon av skogbrukslovens markaforskrift
 - Statusoppdatering - forslag om nasjonalpark i Østmarka
 - Statusoppdatering - markavern
- Sak 5/14 Innspill til årsberetning for 2013
- Sak 6/14 Orientering om Markadagen 2014
- Sak 7/14 Orientering om MarkaApp
- Sak 8/14 Orientering fra Markadirektoratet
- Statusoppdatering - Fylkesmannens forslag til retningslinjer for saksbehandling av stier og løyper i Marka
 - Delegering av myndighet etter markaloven § 6 til Fylkesmannen
 - Skihall i Lørenskog kommune - tillatelse til planoppstart etter markaloven
 - Saker Markarådet bør vite om for 2014
- Sak 9/14 Møtekalender for 2014
- Sak 10/14 Saker til neste møte i Markarådet

Møte 20. mai 2014

- Sak 11/14 Godkjenning av møteinnkalling
- Sak 12/14 Godkjenning av protokoll fra forrige møte
- Sak 13/14 Statusoppdatering - revisjon av skogbrukslovens markaforskrift
- Sak 14/14 Statusoppdatering - retningslinjer for saksbehandling av stier og løyper i Marka
- Sak 17/14 Årsberetning for 2013
- Sak 15/14 Markering av markalovens femårsjubileum

- Sak 16/14 Markarådets budsjett for 2014
- Sak 18/14 Konsekvenser av at myndigheten etter markalovens § 6, 1. ledd er delegert Fylkesmannen - oppfølging av sak 8/14
- Sak 19/14 Idrettsanlegg i Marka
- OOFs Flerbruksplan for Marka 2014-2020
 - Fylkesmannens behandling av idrettsanlegg i Marka
 - Forslag til detaljregulering for Franskleiv skianlegg
 - Forslag til detaljregulering for Lillomarka arena
- Sak 20/14 Saker til neste møte i Markarådet

Møte 24. september 2014

- Sak 21/14 Godkjenning av møteinnkalling
- Sak 22/14 Godkjenning av protokoll fra forrige møte
- Sak 23/14 Orientering om oppnevning av nye medlemmer og varamedlemmer
- Sak 24/14 Valg av ny representant til Markarådets arbeidsutvalg
- Sak 25/14 Retningslinjer for saksbehandling av stier og løyper i Marka
- Sak 26/14 Planlagte idrettsanlegg i Marka – oppfølging av sak 19/14
- Sak 27/14 Igangsatt reguleringsplanarbeid for oppgradering av Løvenskioldbanen i Bærum kommune
- Sak 28/14 Markarådets budsjett for 2015 og innspill til handlingsplan
- Sak 29/14 Konsekvenser av markalovens unntak for offentlige infrastrukturanlegg
- Sak 30/14 Fylkesmannens praksis i byggesaker som gjelder gjenoppbygging av hytter i Marka
- Sak 31/14 Markavernprosessen - virkninger av overgangen fra markaloven til naturmangfoldloven
- Sak 32/14 Saker til neste møte i Markarådet

Ekstraordinært møte 10. oktober 2014

- Sak 31/14 Markavernprosessen - virkninger av overgangen fra markaloven til naturmangfoldloven

Ekstraordinært møte 11. november 2014

- Sak 33/14 Godkjenning av møteinnkalling
- Sak 34/14 Godkjenning av protokoll
- Sak 31/14 Markavernprosessen - virkninger av overgangen fra markaloven til naturmangfoldloven
- 35/14 Drøfting av valg av leder og nestleder i Markarådet

Møte 10. desember 2014

- Sak 36/14 Godkjenning av møteinnkalling
- Sak 37/14 Godkjenning av protokoller fra tidligere møter
- Sak 38/14 Valg av leder og nestleder i Markarådet
- Sak 39/14 Oppfølging av tidligere saker
- Retningslinjer for saksbehandling av stier og løyper i Marka
 - Revisjon av skogbrukslovens markaforskrift
- Sak 40/14 Planlagte idrettsanlegg i Marka – oppfølging av sak 19/14
- Sak 41/14 Igangsatt reguleringsplanarbeid for oppgradering av Løvenskioldbanen i Bærum kommune
- Sak 42/14 Konsekvenser av markalovens unntak for offentlige infrastrukturanlegg
- Sak 43/14 Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet
- Sak 44/14 Oppsummering fra møtet med Klima- og miljødepartementet vedrørende forskrifter om vern av områder i Marka
- Sak 45/14 Status og videre gang i Markavernprosessen
- Sak 46/14 Møteplan for Markarådet i 2015
- Sak 47/14 Saker til neste møte i Markarådet

VEDLEGG 2: OVERSIKT OVER SAKER I MARKA I PERIODEN 2009-2014

Tabellen under gir en oversikt over saker i Marka behandlet av Fylkesmannen som markadirektorat fra markaloven ble vedtatt 1. september 2009 og frem til og med 2014.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Dispensasjoner for		79	82	91	95	109	456
Dispensasjoner mot		34	7	6	10	10	67
Dispensasjoner totalt	80	113	89	97	105	119	603
Antall arealplaner behandlet		18	8	18	18	26	88
Markasaker behandlet totalt	80	131	97	115	123	145	691

Tallene fra 2009 er ikke sammenlignbare, da markaloven først trådte i kraft i september dette året.

Det må tas forbehold om at det kan forekomme mindre feil, da tallene er innehentet manuelt fra Fylkesmannens saksbehandlerverktøy.

VEDLEGG 3: VEDTEKTER FOR MARKARÅDET

Fastsatt av Miljøverndepartementet 1. juni 2011.

Markarådet oppnevnes med hjemmel i markaloven § 13.

Markarådet skal ivareta de oppgaver som framgår av markaloven § 13. Rådets virkeområde omfatter det område som til enhver tid ligger innenfor markagrensen slik den er fastsatt ved lov eller forskrift.

Markarådet består av 18 medlemmer med personlige varamedlemmer som oppnevnes av Miljøverndepartementet for fire år om gangen.

Rådet skal ha seks representanter fra kommuner fordelt på fylker og regioner, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, Oslo og omland friluftsråd, Skiforeningen, DNT Oslo og omegn, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Oslo Idrettskrets og Akershus Idrettskrets, Norges Skogeierforbund, Norskog, Norges Bondelag, en felles representant for velforeningene og en felles representant for hytteeierne.

Markarådet skal være en arena for gjensidig informasjon og utveksling av erfaringer og synspunkter mellom offentlige myndigheter, frivillige organisasjoner, grunneiere og beboere om praktisering av markaloven. Rådet arbeid skal være rettet mot overordnede utfordringer knyttet til en enhetlig forvaltning av Marka.

Markarådet kan ta opp og gjøre forvaltningsmyndigheten oppmerksom på prinsipielle og overordnede problemstillinger, samt avgi uttalelser, også i konkrete saker. Markarådet skal være en kanal for å legge fram synspunkter fra ulike interessegrupper i Marka. Forvaltningsmyndigheten kan søke råd vedrørende overordnede prinsipper og føringer i en tidlig fase.

Rådet skal avholde minst to møter per år. Ut over dette fastsettes møter når leder eller minst to av medlemmene ber om det.

Innkalling til møtene skal skje skriftlig ved brev eller elektronisk og det skal redegjøres for de sakene som skal behandles.

Vedtak skjer ved alminnelig flertall av de avgitte stemmene. Mer enn halvparten av medlemmene i rådet må være tilstede. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

Det føres protokoll over vedtak i rådet. Utkast til protokoll sendes medlemmene for godkjenning snarest etter møtene. Godkjent protokoll sendes Miljøverndepartementet og andre instanser som berøres av de sakene som er omtalt i protokollen.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus er sekretariat for rådet. Miljøverndepartementet kan gi nærmere retningslinjer for virksomheten i rådet.